

Asia: VN/32974/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista

Lausunnonantajan lausunto

Onko oppimisen ja koulunkäynnin tuen kokonaisuudistus tarpeellinen?

-

Onko oppimisen ja koulunkäynnin tuelle määritelty kokonaisrakenne tarkoituksenmukainen?

-

Onko ennakoivia tukitoimia koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

-

Onko oppilaskohtaisia tukitoimia koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

-

Onko tuen asiakirjoja ja hallintopäätöstä koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

-

Onko teillä täydennettävää esityksen vaikutusarvioihin?

-

Onko teillä parannusehdotuksia esitysluonnokseen?

Saavutettavuuskirjasto Celian lausunto luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista

Hallituksen esitystä valmisteltaessa kuultiin 1–6 -vuosiluokkien oppilaita siitä, mitkä asiat tukevat oppimista. Oleellisina oppimista tukevin asioina nähtiin oppimateriaalit, apuvälineet ja digilaitteet (s.8). Kuulemisessa kävi myös ilmi, että soveltuvien oppimateriaalien puute haittaa oppimista (s.55). Tulokset mukailevat Celian tekemää selvitystä (2023) oppilaiden ja opettajien kokemuksista lukemisen apuvälineistä. Tukea tarvitsevat oppilaat hyötyvät sellaisista oppimateriaaleista, joihin on

rakennettu sisään lukemisen apuvälineitä kuten kuuntelumahdollisuus, selkokieltä ja kuvatukea. Perusopetuslaissa (31 §) mainitaan, että

”vammaisella ja muulla erityistä tukea tarvitsevalla oppilaalla on maksuttoman opetuksen, oppikirjojen ja muun oppimateriaalin lisäksi oikeus saada maksutta myös opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut.”

Laki ei kuitenkaan määrittele, minkälaisia oppimateriaalien tulisi olla, jotta ne soveltuvat vammaiselle tai muulla erityistä tukea tarvitsevalla oppilaalle. Olisi tärkeää, että lakiin oppimisen ja koulunkäynnin tuesta kirjattaisiin kohta tukea tarvitseville soveltuvista apuvälineistä ja oppimateriaaleista ja määriteltäisiin, minkälaisia ne ovat, ja kenen velvollisuus niitä on tarjota. Sopimat apuvälineet voivat parhaimmillaan vähentää opettaja- tai ohjaajaresurssin tarvetta, kun lukeminen ja oppiminen helpottuu apuvälinettä käytettäessä.

Celia haluaa oppimateriaalien lisäksi nostaa esiin lain valmistelussa ohjaus- ja oppimiskeskus Valterin konsultoivan roolin erityisesti näkövammaisten oppilaiden oppimisen tuen järjestämisessä. Suomessa näkövammaisten koululaisten oppimisen tuen asiantuntijuus on keskittynyt Valteri Onervaan, ja koulusta konsultoidaan ympäri maan. Laissa on huomioitava näkövammaisten koululaisten oppimisen tuen turvaaminen, ja heidän oppimisen tukemisensa vaatii erityisosaamista.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[celian lausunto oppimisen tuen lakiuudistuksesta.docx](#)

Kivijärvi Veera
Saavutettavuuskirjasto Celia